

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823010221
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5823010221.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov Mgr. Anny Mihálikovej a JUDr. Štefana Tomáša, na verejnom zasadnutí konanom 30. apríla 2024 o odvolaní obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/38/2023 z 21.11.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/38/2023 z 21.11.2023.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por., podľa § 285 písm. b) Tr. por.

obžalovaného A. B., nar. X.XX.XXXX v C., trvale bytom C.,
D. E. XXXX/XX,

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby Okresnej prokuratúry Námestovo č. Pv 326/21/5507 z 21.6.2023, doručenej Okresnému súdu Námestovo 22.6.2023, pre skutky obžalobou právne kvalifikované ako

1/ zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 4 písm. c) Tr. zák., účinného od 1.5.2022, spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., 2/ prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., účinného od 1.5.2022, ktoré mal spáchať tak, že:

1/ od presne nezisteného obdobia, najneskôr od apríla 2021, na adrese C., D. XXXX/XX, F. G. E. X, H. C., pestoval v kvetináči rastlinu rodu Cannabis (konopa) až do 22.9.2021 10.02 h, kedy bola dobrovoľne vydaná pri domovej prehliadke príslušníkom Policajného zboru a po jej vysušení bola zistená hmotnosť upotrebitelného podielu rastlinného materiálu 262,10 g s prítomnosťou látok kanaboidného typu a zastúpením tetrahydrokanabinolu (THC) 1,9 % hmotnostných, čo zodpovedá minimálne 524 bežným jednotlivým dávkam drogy, pričom podľa zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) do I. skupiny psychotropných látok,

2/ od presne nezisteného obdobia do 22.9.2021 21.55 h, na doposiaľ nezistených miestach, naposledy v G., I. J. XX/X, F. G. E. XX, mal v držbe, v plastovom vrecku, na svoju osobnú spotrebu, sušený rastlinný materiál rodu Cannabis (konopa) s hmotnosťou 0,244 g a zastúpením tetrahydrokanabinolu (THC) 9,2 % hmotnostných, čo zodpovedá minimálne 1 bežnej jednotlivéj dávke drogy, kedy ho dobrovoľne vydal príslušníkom Policajného zboru, pričom podľa zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch

v znení neskorších predpisov, rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC)
do I. skupiny psychotropných látok,

pretože skutky nie sú trestnými činmi.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/38/2023 z 21.11.2023 bol obžalovaný A. B. uznaný vinným v bode 1/ zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 4 písm. c) Tr. zák., účinného od 1.5.2022, spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a v bode 2/ zo spáchania prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., účinného od 1.5.2022, na skutkovom základe, že:

1/ od presne nezisteného obdobia, najneskôr od apríla 2021, na adrese C., D. XXXX/XX, F. G. E. X, H. C., pestoval v kvetináči rastlinu rodu Cannabis (konopa) až do 22.9.2021 10.02 hod., kedy bola dobrovoľne vydaná pri domovej prehliadke príslušníkom Policajného zboru a po jej vysušení bola zistená hmotnosť upotrebitelného podielu rastlinného materiálu 262,10 g s prítomnosťou látok kanaboidného typu a zastúpením tetrahydrokanabinolu (THC) 1,9 % hmotnostných, čo zodpovedá minimálne 524 bežným jednotlivým dávkam drogy, pričom podľa zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC)
do I. skupiny psychotropných látok,

2/ od presne nezisteného obdobia do 22.9.2021 21.55 hod., na doposiaľ nezistených miestach, naposledy v G., I. J. XX/X, F. G. E. XX, mal v držbe, v plastovom vrecku, na svoju osobnú spotrebu, sušený rastlinný materiál rodu Cannabis (konopa)
s hmotnosťou 0,244 g a zastúpením tetrahydrokanabinolu (THC) 9,2 % hmotnostných, čo zodpovedá minimálne 1 bežnej jednotlivéj dávke drogy, kedy ho dobrovoľne vydal príslušníkom Policajného zboru, pričom podľa zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC)
do I. skupiny psychotropných látok.

Za tieto trestné činy bol odsúdený podľa § 172 ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 3 roky a 6 mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 4 písm. h) Tr. zák. súd obžalovanému uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. súd rozhodol, že obžalovaný je povinný počas skúšobnej doby strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom okresného súdu, v obvode ktorého je miesto pobytu obžalovaného.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/6/2023 z 11.7.2023, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Zároveň súd rozhodol podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. o uložení trestu prepadnutia vecí vyšpecifikovaných vo výroku napadnutého rozsudku.

Proti tomuto rozsudku súdu podal riadne a včas odvolanie obžalovaný s odôvodnením, že napadnuté rozhodnutie považuje za nespravodlivé, nezákonné a v rozpore so základnými zásadami Trestného práva. Z hmotnoprávneho hľadiska samotná skutková veta, teda znenie skutkov, ktoré mal spáchať,

je v príkrom rozpore s vykonaným dokazovaním a je len doslovným skopírovaním skutkov z podanej obžaloby. Napadnutý rozsudok je nepreskú-mateľný, pretože napadnuté rozhodnutie a ani jeho odôvodnenie neobsahuje akúkoľvek zmienku, ako sa súd vysporiadal s návrhmi, tvrdeniami a jeho obhajobou, čo je v rozpore s ustanovením § 168 Tr. por. Súd ani nevedol, prečo zamietol obhajcom navrhované dôkazy. Okresný súd svoje rozhodnutie oprel len o tvrdenia obžaloby, ktoré bezvýhradne akceptoval bez prítomnosti ďalších dôkazov. Ku skutku 1/ uviedol, že pokiaľ ide o zaistenú živú rastlinu na koreni, tak je možné do celkovej hodnoty zaistenej drogy na účely rozsahu činu zahrnúť, len ak bola v takom stave vypestovania, že už umožňoval zber, sušenie a následné spracovávanie, keďže je už zrejmá ich hmotnosť a následne možno zistiť aj koncentráciu účinnej látky. Pokiaľ však ide o živú rastlinu, ktorá ešte nie je v štádiu vývoja na zber a spracovávanie, teda nie je možné určiť celkovú výdatnosť a ani konečnú koncentráciu účinnej látky THC, potom do rozsahu činu možno zahrnúť len hodnotu živej rastliny, ak bolo dokazovaním preukázané, že aj živá rastlina marihuany má konkrétnu hodnotu. Z odôvodnenia obžaloby nie je jasné, prečo a na akom základe je ustálená právna kvalifikácia skutku ako zločin podľa § 14 ods. 1, § 172 ods. 4 Tr. zák., keď je uvedený v skutkovej vete obžaloby skutok, že mal v byte matky, do ktorého chodil párkrát do roka, keďže žije a pracuje v Bratislave, pestovať rastlinu marihuany o hmotnosti 262 g s obsahom účinnej látky 1,9 %, ktorá nie je schopná ovplyvniť psychiku človeka, teda nie je omamnou látkou. Zo záverov znaleckého posudku KEÚ PZ okrem iného vyplýva, že rastlina marihuany s obsahom účinnej látky pod 2 % nemá halucinogénny účinok a nevyjadrovali sa ani k počtu dávok. KEÚ PZ však neurčuje množstvo zodpovedajúce obvykle jednorazovej dávke drogy určenej pre konkrétneho užívateľa vzhľadom na jeho fyzické a psychické dispozície a závislosti. Zdôraznil, že na označenie určitej látky za omamnú, na účely Trestného zákona, teda nestačí len to, že určitá látka, či rastlina je zaradená do zoznamu omamných látok, ale musí spĺňať aj atribúty uvedené v § 130 ods. 5 Tr. zák. Samotná živá rastlina teda nespĺňa podmienku omamnej látky vo vzťahu k jej účinkom, najmä vo vzťahu k obsahu THC. Je nesporné, že samotné rastliny rodu Cannabis sú zaradené medzi omamné látky za predpokladu, že obsahujú psychotropnú látku THC ako účinnú látku, a to v koncentrácii, ktorá je spôsobilá vyvolať návyk a psychickú závislosť ľudí charakterizovaných v § 2 ods. 1 zákona č. 139/1998 Z.z., spĺňajú nielen kritériá uvedené v § 130 ods. 5 Tr. zák., ale aj kvalifikačné kritériá v zmysle § 171 Tr. zák., § 172 Tr. zák. Ako je zrejmé z výpovedí svedkov, on bol v predmetnom období nanajvýš jedenkrát do mesiaca doma, a teda nie je možné, aby pestoval rastlinu, z ktorej mala byť akákoľvek návyková látka. Pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchatel dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu. V tejto súvislosti poukázal

na výpoveď jeho matky, ktorá uviedla, že fyzicky sa o rastlinu starala ona, teda on vôbec nepestoval rastlinu. Sumarizujúc všetky uvedené konkrétne okolnosti skutku a dostupnú judikatúru, nie je podľa neho možné konštatovať, že by jeho konanie opísané v skutku 1/ obžaloby zakladalo vyvedenie trestnoprávnej zodpovednosti pre pokus zločinu podľa § 172 ods. 4 Tr. zák. Ak sa mu kladie za vinu spáchanie žalovaného trestného činu konaním popísaným v obžalobe, okolnosťou dôležitou pre trestné konanie je to, či došlo k naplneniu znakov tohto trestného činu, pretože obhajoba je názoru, že podľa vyššie uvedených záverov právnej praxe, ako aj z vykonaného dokazovania je zrejmé, že konanie obžalovaného podľa obžaloby nie je spôsobilé naplniť formálne znaky zločinu podľa § 172 ods. 4 Tr. zák. Ku skutku v bode 2/ obžaloby uviedol, že pojem obvykle jednorazovej dávky je pojmom právnym, preto KEÚ PZ nie je oprávnený rozhodovať o tom, čo sa považuje za obvykle jednorazovú dávku konkrétnej drogy a ani stanovovať jej množstvo. Znalecký posudok KEÚ PZ je podkladom na riešenie odbornej otázky spočívajúcej len v tom, aký materiál bol znaleckému ústavu predložený, v akom množstve, či je predložený materiál omamnou látkou, resp. psychotropnou látkou a či množstvo účinnej psychoaktívnej látky v nej je spôsobilé ovplyvniť psychiku konzumenta. Pojem obvykle jednorazovej dávky sa v súdnej praxi odvodzuje pri jednotlivých druhoch drog od jej hmotnosti. Ako ďalšie kritérium slúži množstvo účinnej látky v zaistenej droge, pretože toto kritérium má význam z hľadiska ustanovenia § 130 ods. 5 Tr. zák. Toto kritérium má pritom význam iba z hľadiska objektívnej stránky trestného činu, pretože množstvo účinnej látky v droge nie je spravidla zahrnuté zavinením páchatel'a, pretože sa dá určiť len v laboratórnych podmienkach a väčšina páchatel'ov vie len to, o aký druh drogy ide a v akom množstve sa predáva, či kupuje alebo prechováva, a to bez toho, že by poznali presné množstvo drogy z hľadiska účinnej látky, pretože sa dá zistiť len expertíznym skúmaním, a preto nemôže byť zahrnuté zavinením páchatel'a. Je preto potrebné vždy posúdiť konkrétne okolnosti prípadu, najmä druh a účinnosť omamnej látky, či a v akej intenzite je zistené množstvo látky v konkrétnom prípade spôsobilé po užití ovplyvniť psychiku človeka, jeho ovládacie schopnosti. Koncentrácia účinnej látky je rozhodujúcim faktorom určujúcim nielen intenzitu intoxikácie a tým aj ovplyvnenie správania užívateľa, ale tiež riziko poškodenia jeho zdravia.

Na vyvodenie trestnej zodpovednosti voči páchatelovi tohto trestného činu, bez zistenia koncentrácie účinnej látky v zaistenom množstve v tom-ktorom prípade, teda nepostačuje fakt, že sa konkrétna zaistená látka nachádza v zozname omamných a psychotropných látok. Pri rastlinách rodu Cannabis - konope sa v súdnej praxi vychádza primárne z hmotnostného kritéria a skúmanie THC v nej ako účinnej látky, a to v percentách hmotnostných má význam len pre zistenie, či skutočne ide o omamnú látku podľa § 130 ods. 5 Tr. zák., nakoľko ak by zaistená látka nedosahovala aspoň minimálne množstvo THC schopné ovplyvniť psychiku človeka, nešlo by o návykovú látku a nebol by naplnený príslušný znak objektívnej stránky skutkovej podstaty. Z uvedeného vyplýva aj to, že prechovávanie rastlín rodu Cannabis -konopa nie je trestné v prípadoch, ak neobsahuje zodpovedajúce množstvo účinnej látky THC, pretože nejde o omamnú látku a rovnako tak nie je trestné v prípadoch, ak síce obsahuje dostatočné množstvo účinnej látky THC, avšak nedosahuje hmotnosť, ktorú by bolo možné považovať za obvykle jednorazovú dávku. Pokiaľ ide o hmotnostné kritérium, tak súdna prax už dlhodobo vychádza z toho, že obvykle jednorazovú dávku marihuany je potrebné stanovovať v závislosti od hmotnosti zaisteného sušeného materiálu marihuany, pričom pri zohľadnení tohto hmotnostného kritéria, t.j. metodiky výpočtu vychádzajúcej z hmotnostnej dávky marihuany, sa za obvykle jednorazovú dávku považuje množstvo zodpovedajúce 500 mg (0,5 g) vysušenej marihuany. Súdna prax vychádza z toho, že pojem obvykle jednorazovej dávky drogy musí byť hmotnostne vymedzený, teda musí byť stanovená určitá konkrétna hmotnosť danej drogy, ktorú je možné považovať za obvykle jednorazovú dávku drogy, a to aj z toho dôvodu, aby sa stanovila hmotnostná hranica pojmu obvykle jednorazová dávka drogy, od ktorej by sa následne mohol odvíjať násobok obvykle jednorazovej dávky drogy podľa § 135 Tr. zák. Táto hmotnostná hranica je podstatná aj z dôvodu, aby bolo možné hmotnostne odlíšiť jednu jednorazovú dávku od zbytkového množstva drogy. Vzhľadom k tomu, že Trestný zákon neurčuje pri jednotlivých druhoch drog, čo rozumie pod obvykle jednorazovou dávkou drogy, bolo nevyhnutné, aby bol tento právny pojem definovaný súdnou praxou. Pri marihuane sa teda vychádza z priemernej hmotnosti tabakovej cigarety (0,5 g) pričom množstvá nedosahujúce túto hmotnosť sa považujú za zbytkové množstvá drogy, či stopové množstvá drogy, ktoré nie sú predmetom trestnoprávneho postihu. V tejto súvislosti poukázal na to, že trestným činom nie je konzumácia drog, ale ich prechovávanie, a to nie prechovávanie drogy v akomkoľvek množstve, ale len v množstve, ktoré dosahuje minimálne hmotnostnú hranicu obvykle jednorazovej dávky drogy. Kritérium obvykle jednorazovej dávky drogy preto slúži aj ako hranica vyvodzovania trestnej zodpovednosti, keď množstvo drogy nedosahujúce množstvo obvykle jednorazovej dávky drogy nie je trestnoprávne sankcionované. Je preto toho názoru, že nedisponoval ani minimálnym množstvom sušenej rastliny rodu Cannabis ustáleným judikatúrou ako obvykle jednorazová dávka - 500 mg, preto jeho konanie nebolo spôsobilé naplniť znaky skutkovej podstaty prečinu podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. Podaná obžaloba trpí dôkaznou núdzou. V trestnom konaní nebolo preukázané, že svojím konaním naplnil znaky skutkovej podstaty žalovaných trestných činov. Vzhľadom

na uvedené skutočnosti navrhol, aby krajský súd s poukazom na zásadu in dubio pro reo napadnutý rozsudok zrušil a aby sám vo veci rozhodol tak, že ho spod obžaloby oslobodí podľa § 285 písm. a), resp. písm. b) Tr. por., alebo aby vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Príslušný prokurátor sa k písomným dôvodom odvolania obžalovaného nevyjadril.

Na verejnom zasadnutí navrhol, aby krajský súd odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b), § 308 ods. 1 Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom, ako aj dôkazy prípustné podľa § 119 ods. 5 a 6 podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 285 písm. b) Tr. por. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak skutok nie je trestným činom.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že okresný súd sa dôsledne neriadil citovanými zákonnými ustanoveniami.

Závery okresného súdu prezentované vo výrokovej časti rozsudku, týkajúce sa uznania viny obžalovaného a vysvetlenie týchto záverov v odôvodnení napadnutého rozsudku si vzhľadom na existujúcu dôkaznú situáciu krajský súd neosvojil. Možno súhlasiť s odvolacou námietkou obžalovaného, že písomné vyhotovenie rozsudku okresného súdu nezodpovedá ustanoveniu § 168 ods. 1 Tr. por., pričom uvedené konštatovanie sa týka všetkých výrokov napadnutého rozsudku, t.j. výroku o vine i výroku o treste. Vzhľadom na ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvorí jeden celok, odvolací súd v okolnostiach danej veci poukazuje na nasledovné skutočnosti.

Ku skutku pod bodom 1/ obžaloby kvalifikovanému ako zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 4 písm. c) Tr. zák., účinného od 1.5.2022, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.

Krajský súd zistil, že konaním, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, najmä konaním v štádiu prípravného konania, bol porušený zákon v neprospech obžalovaného v ustanoveniach § 2 ods. 1, ods. 10, ods. 12, § 206 ods. 1, ods. 3, § 234 ods. 2 Tr. por.

Tu odvolací súd poukazuje na znenie § 8 Tr. zák., podľa ktorého trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ako tento zákon nestanovuje inak.

Pojmom znaky uvedené v tomto zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy, ktoré tvoria tzv. skutkovú podstatu trestného činu (súhrnných znakov, ktoré charak-terizujú ľudské konanie a jeho následok ako trestný čin), pričom všetky sú rovnako nevyhnutné a rovnocenné. Z hľadiska obsahu, každá skutková podstata trestného činu vyjadruje všetky podstatné znaky a črty nevyhnutné na posúdenie, či konkrétny spáchaný skutok možno pokladať za trestný čin. Ide o súhrn znakov možných ľudských aktivít, ktorých splnením vzniká trestná spornosť. Znaky trestných činov uvedené v Trestnom zákone vyjadrujú možnosť vzniku takto klasifikovaných skutkov (predvídanie možnosti vzniku), ako aj nevyhnutnosť podradiť ich pod príslušné skutkové podstaty trestných činov a použiť právne následky uvedené v Trestnom zákone. Súhrn skutkových znakov jednotlivých skutkových podstát trestných činov odráža konkrétny skutok kvantity a kvality. Trestná zodpovednosť vzniká na základe existencie spáchaného skutku, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu.

Obligatónnymi znakmi skutkovej podstaty trestného činu sú objekt (záujem, hodnota, či spoločenský vzťah chránený trestným právom), objektívna stránka (konanie vrátane opomenutia, následok a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom), subjekt (páchateľ) a subjektívna stránka (zavinenie, niekedy aj pohnútky – motív).

Náležité zistenie skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. predpokladá aj náležité objasnenie všetkých znakov trestného činu tak, aby bolo zrejmé, že skutok, pre ktorý sa vedie stíhanie, skutočne je trestným činom.

Náležité zistenie skutkového stavu veci znamená, že orgán činný v trestnom konaní sám určuje mieru dokazovania, ktoré musí v konaní vykonať, aby bola táto požiadavka splnená. Aj postup prokurátora podľa § 234 ods. 1 Tr. por. (podanie obžaloby) predpokladá dostatočne objasnenie veci minimálne v takom rozsahu, aby bolo zrejmé, že skutok sa stal, skutok vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obvinený a nie sú dané okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť.

Obsah pojmu „skutok“ je opísaný v Trestnom poriadku, a to v ustanoveniach § 163 ods. 3, § 199 ods. 3, § 235 písm. c). Z týchto ustanovení je zrejmé, že skutok musí byť v rozsudku označený tak, ako je to uvedené v ustanovení § 163 ods. 3 Tr. por. Podstatu skutku treba vidieť predovšetkým v konaní páchatelia a v následku, ktorý z neho vyplýval.

Vo všeobecnosti popis skutku uvedený v skutkovej vete výroku o vine musí byť uvedený tak, aby jednotlivé jeho časti zodpovedali znakom skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý bol obžalovaný uznaný vinným. O takýto prípad však nejde, pokiaľ vo výroku o vine uvedená skutková veta neobsahuje úplný popis skutočností rozhodných pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu v zmysle § 163 ods. 3 Tr. por. Rovnako tak nestačí, aby sa súd (a pred ním prokurátor) pri popise konania obžalovaného obmedzil v niektorých smeroch len na citáciu zákonných znakov tvoriacich tzv. právnu vetu výroku rozsudku, respektíve aby v niektorých smeroch tzv. právna veta nemala vôbec odraz v popise skutku, teda z nej vôbec nevyplývala, prípadne aby niektoré skutkové okolnosti vzbudzovali výrazné pochybnosti o svojej správnosti.

Skutková veta musí byť odrazom právnej vety, nie však jej kópiou. Je neprípustné formulovať skutkovú vetu spôsobom, že táto síce vo výsledku obsahuje všetky zákonné znaky danej skutkovej podstaty, ale je nepreskúmateľná v tom, akým konkrétnym konaním a za akých konkrétnych okolností malo dôjsť k spáchaniu trestného činu. Vecné, miestne, časové a iné súvislosti (parametre skutku) ukotvujú znaky skutkovej podstaty v čase a priestore a zo znakov skutkovej podstaty vytvárajú logický a časovo harmonizovaný dej. Ich význam spočíva aj v tom, aby jeden skutok bol jednoznačne identifikovateľný a nezameňiteľný s iným skutkom. Korelátom povinnosti súdu na presvedčivé odôvodnenie odsudzujúceho rozsudku a ustálenie skutkovej vety je právo obžalovaného jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vedieť, z čoho (z akého skutku) je uznaný za vinného.

Zo spisového materiálu, ktorý sa vzťahoval na trestné stíhanie obžalovaného A. B., mal krajský súd za jednoznačne preukázané, že opis skutku uvedený v napadnutom rozsudku okresného súdu nereflektoval na požiadavku kvality skutkovej vety.

Vyšetrovatelka OR PZ Dolný Kubín, OKP uznesením, sp. zn. ČVS: ORP-343/1-VYS-DK-2022 zo dňa 10.10.2022 podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesla obvinenie obvinenému A. B. pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 4 písm. c) Tr. zák., účinného od 1.5.2022, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že:

v presne nezistenej dobe na nezistenom mieste si neoprávnene zadovážil a najmenej od mesiaca marec 2021 neoprávnene prechovával v byte číslo X nachádzajúcom sa na sídlisku D. v bytovom dome č. XXXX/XX v obci C., v kvetináči zelenú rastlinu o výške 150 cm, a to marihuanu s hmotnosťou upotrebitelného podielu rastlinného materiálu po vysušení 262,10 g, pričom uvedené množstvo zodpovedá minimálne 524 bežným jednotlivým dávkam drogy až do 10.02 hod. dňa 22.9.2021, kedy bola dobrovoľne vydaná pri domovej prehliadke, kde v uvedenej rastline na základe znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ Slovenská Ľupča č. PPZ-KEU-SL-EXP-2021/3135 bola potvrdená prítomnosť látok kanaboidného typu, ktoré sú obsahovými látkami rastlín Cannabis, pričom zastúpenie tetrahydrokanabinolu (THC) bolo stanovených na 1,9 % hmotnostných, kde rastliny rodu Cannabis sú zaradené v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok.

Prokurátor podal na obžalovaného obžalobu pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 4 písm. c) Tr. zák., účinného od 1.5.2022, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že:

od presne nezisteného obdobia, najneskôr od apríla 2021, na adrese C., D. XXXX/XX, F. G. E. X, H. C., pestoval v kvetináči rastlinu rodu Cannabis (konopa) až do 22.9.2021 10.02 h, kedy bola dobrovoľne vydaná pri domovej prehliadke príslušníkom Policajného zboru a po jej vysušení bola zistená hmotnosť upotrebitelného podielu rastlinného materiálu 262,10 g s prítomnosťou látok kanaboidného typu a zastúpením tetrahydrokanabinolu (THC) 1,9 % hmotnostných, čo zodpovedá minimálne 524 bežným jednotlivým dávkam drogy, pričom podľa zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) do I. skupiny psychotropných látok.

Krajský súd zistil, že skutok uvedený v uznesení o vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. por., aj v obžalobe prokurátora, nie je trestným činom, pretože skutok, tak ako bol formulovaný v uvedenom uznesení a v podanej obžalobe, nevykazuje obligatórne znaky nielen skutkovej podstaty stíhaného trestného činu zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., § 172 ods. 4 písm. c) Tr. zák., účinného od 1.5.2022, v štádiu pokusu, ale ani iného trestného činu.

Odvolací súd pripomína, že súdený trestný čin mal byť spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., t.j. obžalovaný sa mal dopustiť konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle neoprávnene zadovážiť omamnú látku a psychotropnú látku, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo.

O konanie bezprostredne smerujúce k dokonaniu trestného činu ide vtedy, ak páchatel uskutočnil konanie opísané v skutkovej podstate trestného činu (objektívna stránka), ktoré však ešte nevedlo k spôsobeniu následku, ktorý daná skutková podstata trestného činu predpokladá.

Skutková podstata súdeného trestného činu, t.j. zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 4 písm. c) Tr. zák., účinného od 1.5.2022, ktorý mal spáchať obžalovaný, znela nasledovne:

Kto neoprávnene kúpi, predá, vymení, zadováži omamnú látku, jed alebo prekurzor, alebo kto takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Z hľadiska objektívnej stránky trestného činu zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 4 písm. c) Tr. zák., účinného od 1.5.2022, sa vyžaduje, aby páchatel neoprávnene konal niektorým zo spôsobov uvedených v tomto odseku. Postihuje sa teda neoprávnená držba omamnej alebo psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora a nakladanie s nimi vo všetkých formách uvedených v odseku 4.

Rastliny rodu Cannabis (konopa), okrem semien a odrôd konopy siatej uvedenej v osobitnom predpise, sú omamnou látkou zaradenou v skupine I. prílohy č. 1 zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, ak obsahujú psychotropnú látku THC ako účinnú látku, a to v koncentrácii, ktorá je spôsobilá vyvolať návyk a psychickú a fyzickú závislosť ľudí charakterizovanú v § 2 ods. 1 naposledy označeného zákona.

Pestovanie rastlín rodu Cannabis (konopa) je potrebné kvalifikovať ako neoprávnené zadováženie omamnej látky v zmysle § 172 ods. 4 písm. c) Tr. zák., pričom trestný čin je dokonaný dopestovaním rastlín do štádia vegetačného vývoja, v ktorom obsahujú dostatočné množstvo účinnej látky na vyvolanie účinku vyššie uvedeného. Tento záver platí bez ohľadu na okolnosť, že nejde o zadováženie omamnej

látky od inej osoby, ale z biologickej podstaty rastliny, pričom pri pestovaní zároveň dochádza ku zväčšovaniu rastlinnej hmoty, a teda aj omamnej látky (vrátane účinnej látky - THC).

Podľa § 130 ods. 5 Tr. zák. návykovou látkou sa na účely Trestného zákona rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie.

Možno uzavrieť, že zo skutkovej vety uznesenia o vznesení obvinenia a obžaloby vyplýva len to, že zo zaistenej rastliny rodu Cannabis (konopa) po jej vysušení bola zistená hmotnosť upotrebiteľného podielu rastlinného materiálu 262,10 g, s prítomnosťou látok kanabinoidného typu a zastúpením tetrahydrokanabinolu (THC) 1,9 % hmotnostných.

Zo znaleckého posudku Kriminologického a expertízneho ústavu PZ Slovenská Ľupča č. PPZ-KEU-SL-EXP-2021/3135 pritom vyplýva, že v prípade rastlinného materiálu s nízkym obsahom THC (pod 2 %) sa KEÚ PZ k počtu jednotlivých dávok nevyjadruje. Takýto materiál vzhľadom na nízky obsah THC na psychiku človeka má iba nepatrný vplyv a jeho fajčenie preto nemožno považovať za konzumáciu drogy v pravom zmysle slova. Pri fajčení prevládajú negatívne účinky z fajčenia nad halucinogénnym pôsobením konopy.

Podľa názoru krajského súdu v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia, obžaloby aj napadnutého rozsudku chýba nielen uvedenie konania, ale aj úmyselného zavinenia obžalovaného smerujúceho k zadováženiu takej látky, ktorá by bola spôsobilá nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie (§ 130 ods. 5 Tr. zák.), prípadne vyvolať návyk a psychickú závislosť ľudí (konzumentov) charakterizovanú v § 2 ods. 1 zákona č. 139/1998 Z.z.

Je nesporným faktom, že zaistená droga nemá požadovanú kvalitu (množstvo účinnej látky) a v skutkovej vete je uvedená látka, ktorá vzhľadom na zistenú koncentráciu THC - 1,9 % nie je látkou schopnou nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka a nejde preto o návykovú látku v zmysle ustanovenia § 130 ods. 5 Tr. zák.

Vzhľadom na uvedené závery odvolací súd uzatvára, že obvinenie bolo vznesené a obžaloba bola podaná pre skutok, ktorý nie je trestným činom. V trestnom konaní vedenom voči obžalovanému tak došlo k porušeniu zásady stíhania len zo zákonných dôvodov (§ 2 ods. 1 Tr. por.).

Podľa § 2 ods. 1 Tr. por. nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Zásada stíhania len zo zákonných dôvodov vyplýva z dikcie čl. 17 Ústavy. Je najdôležitejšou zásadou trestného konania. Dôvodom trestného stíhania môže byť len odôvodnené podozrenie zo spáchania trestného činu, pričom musí byť dodržaný postup ustanovený Trestným poriadkom. Táto zásada je procesným doplnkom zásady „nullum crimen sine lege“, ktorá v trestnom práve hmotnom predstavuje zásadu zákonnosti. Ide však nielen o zásadu trestného práva, ale aj o zásadu ústavnú, preto má prednosť pred záujmom

na náležitom zistení skutkového stavu, pri ktorom vždy musí byť zákonnosť zachovávaná. Skutkový stav nemožno zisťovať spôsobom, ktorý odporuje zákonu. Stíhať podľa Trestného poriadku možno len pre trestný čin.

Krajský súd zároveň pripomína, že v danom prípade ide o odvolanie podané len v prospech obžalovaného (samotným obžalovaným), a akákoľvek zmena skutkovej vety by bola v okolnostiach danej veci neprípustná a bola by porušením zásady zákazu zmeny k horšiemu (reformatio in peius). Zákaz reformationis in peius (zákaz zmeny k horšiemu) nie je možné chápať tak, že by v prípade rozhodovania z podnetu odvolania podaného výlučne v prospech obžalovaného uvedený zákaz bránil tomu, aby bol popis rozhodných skutkových zistení vo výroku o vine v napadnutom rozsudku doplnený o skutkové okolnosti charakterizujúce určité znaky skutkovej podstaty trestného činu, zo spáchania ktorého bol obžalovaný uznaný za vinného, a to o okolnosti, ktoré doposiaľ neboli v tzv. skutkovej vete výroku o vine dostatočne vyjadrené. Takéto doplnenie rozhodných skutkových okolností totiž samo osebe nijako nezhoršuje postavenie obžalovaného, pokiaľ sa tým nemení rozsah ani závažnosť trestnej činnosti, nesprísňuje sa práva

kvalifikácia a ani uložený trest, či nezvyšuje sa rozsah spôsobenej škody. Alebo povedané inak, pokiaľ použitá právna kvalifikácia prichádza do úvahy, avšak popis skutkových okolností, ktoré ju odôvodňujú, nie je dostatočne výstižný a presný, nič nebráni v jeho doplnení a spresnení tak, aby všetky zákonné znaky trestného činu, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, popísaný skutok náležite vyjadroval.

Krajský súd po vyslovení porušenia zákona v uvedenom smere a rozsahu dospel k záveru, že odsudzujúci výrok okresného súdu v bode 1/ rozsudku nie je správny a zákonný, a preto postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. zák. sám obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. b) Tr. por.

Ku skutku pod bodom 2/ obžaloby kvalifikovanému ako prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., účinného od 1.5.2022

Podľa názoru krajského súdu odsudzujúci výrok prvostupňového súdu v časti, v ktorej okresný súd obžalovaného uznal za vinného z prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., účinného od 1.5.2022, nie je správny a zákonný.

Obžalovaný sa mal súdeného prečinu podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. dopustiť

na skutkovom základe, že od presne nezisteného obdobia do 22.9.2021 21.55 hod.,

na doposiaľ nezistených miestach, naposledy v G., I. J. XX/X, F. G. E. XX, mal v držbe, v platovom vrecku, na svoju osobnú spotrebu, sušený rastlinný materiál rodu Cannabis (konopa) s hmotnosťou 0,244 g a zastúpením tetrahydrokanabinolu (THC) 9,2 % hmotnostných, čo zodpovedá minimálne 1 bežnej jednotlivej dávke drogy, kedy ho dobrovoľne vydal príslušníkom Policajného zboru, pričom podľa zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) do I. skupiny psychotropných látok.

Pojem obvykle jednorazovej dávky nie je Trestným zákonom presne definovaný, a preto je potrebné vychádzať zo zaužívanej súdnej praxe, v zmysle ktorej bol prijatý názor, že ide o dávku v množstve ovplyvňujúcom psychiku, ovládacie a rozpoznávacie schopnosti alebo sociálne správanie v dôsledku jej užitia. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov obvykle jednorazovou dávkou na použitie v zmysle § 135 Tr. zák. sa rozumie dávka drogy, ktorá sa bežne konzumuje pri jednom použití a hmotnostne zodpovedá dávke bežne predávanej (kupovanej) na jedno použitie. Takto určená obvykle jednorazová dávka na použitie musí obsahovať minimálne také množstvo účinnej látky, ktoré je spôsobilé ovplyvniť psychiku jedinca, či už v zmysle útľmu alebo excitácie. Skutkové ustálenie počtu obvykle jednorazovej dávky na použitie a určenie množstva drogy, ktoré tvorí obvykle jednorazovú dávku na použitie, je právnou otázkou a právnym záverom, ktorý v zmysle § 135 ods. 1 Tr. zák. nie je oprávnený riešiť a vyslovovať KEÚ PZ v postavení znaleckého ústavu. V zmysle § 171 ods. 1 Tr. zák. je trestné neoprávnené prechovávanie akéhokoľvek množstva omamnej a psychotropnej látky, a to aj v množstve menšom ako je jedna obvykle jednorazová dávka na použitie, ak s ohľadom na toto množstvo drogy a jej účinok možno vysloviť, že ide o návykovú látku v zmysle § 130 ods. 5 Tr. zák. Beztrestnosti sa páchatel môže domáhať len z dôvodu nenaplnenia materiálneho korektívu stíhaného prečinu, nie však preto, že prechovával menšie množstvo drogy, aké zodpovedá jednej obvykle jednorazovej dávke na použitie.

Vzhľadom na zistené skutkové okolnosti, prechovávanie sušeného rastlinného materiálu rodu Cannabis (konopa) s hmotnosťou 0,244 g a zastúpením tetrahydrokanabinolu (THC) 9,2 % hmotnostných, zodpovedá právnej kvalifikácii skutku.

Treba však uviesť, že tento skutok, právne kvalifikovaný ako prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., účinného od 1.5.2022, nie je trestným činom a ani iným protiprávnym konaním.

V posudzovanom prípade odvolací súd poukazuje na nasledovné skutočnosti.

Základným predpokladom na to, aby prokurátor mohol podať obžalobu a aby predtým policajt mohol začať trestné stíhanie a niekoho obviňovať zo spáchania trestného činu (v tomto prípade prečinu podľa § 171 ods. 1 Tr. zák.), je zistenie, že konkrétna osoba sa dopustila protiprávného činu, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone.

Protiprávnosť činu sa posudzuje v súvislosti s okolnosťami vylučujúcimi protiprávnosť (krajná núdza, nutná obrana, oprávnené použitie zbrane, dovolené riziko, výkon práva a povinnosti, súhlas poškodeného, plnenie úlohy agenta).

Pojmom znaky uvedené v tomto zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy, ktoré tvoria tzv. skutkovú podstatu trestného činu (súhrn znakov, ktoré charakterizujú ľudské konanie i jeho následok ako trestný čin), pričom všetky sú rovnako nevyhnutné a rovnocenné.

Z hľadiska obsahu každá skutková podstata trestného činu vyjadruje všetky podstatné znaky a črty nevyhnutné na posúdenie, či konkrétny spáchaný skutok možno pokladať za trestný čin. Ide o súhrn znakov možných ľudských aktivít, ktorých splnením vzniká trestná zodpovednosť. Znaky trestných činov uvedené v Trestnom zákone vyjadrujú možnosť vzniku takto klasifikovaných skutkov (predvídanie možnosti ich vzniku), ako aj nevyhnutnosť podradiť ich pod príslušné skutkové podstaty trestných činov a použiť právne následky uvedené v Trestnom zákone. Súhrn podstatných znakov jednotlivých skutkových podstát trestných činov odráža konkrétny skutok určitej kvantity a kvality. Trestná zodpovednosť vzniká na základe existencie spáchaného skutku, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu.

Okrem obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu, ktorými sú objekt (záujem, hodnota, či spoločenský vzťah chránený trestným právom), objektívna stránka (konanie vrátane opomenutia, následok a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom), subjekt (páchateľ) a subjektívna stránka (zavinenie, niekedy aj pohnútky - motív), sa n a vyvodenie trestnej zodpovednosti pri prečine vyžaduje aj naplnenie tzv. materiálneho korektívu, ktorý je vyjadrený v ustanovení § 10 ods. 2 Tr. zák. – nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútky páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Materiálny korektív predstavuje výnimku z formálneho chápania kategórie trestných činov. Jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby určité protiprávne konanie (skutok) mohlo byť kvalifikované ako konkrétny prečin, je v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. aj pozitívny záver o tom, že závažnosť konania, ktoré inak z formálneho hľadiska napĺňa znaky skutkovej podstaty nejakého prečiny, je vyššia ako nepatrná. Stupeň závažnosti činu má zásadný význam pre rozhodnutie o základnej otázke trestného konania (otázke viny a trestu).

Na posúdenie závažnosti určitého protispoločenského konania majú vplyv, t.j. závažnosť prečiny určujú, nasledovné skutočnosti:

- a) spôsob vykonania činu a jeho následky,
- b) okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný (pôjde najmä o poľahčujúce a priťažujúce okolnosti - pozri § 36 a 37),
- c) miera zavinenia a pohnútky páchatel'a.

Na rozdiel od kritérií, ktoré boli určujúce pre vymedzenie stupňa spoločenskej nebezpečnosti podľa predchádzajúceho Trestného zákona, kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinov, sa netýkajú všetkých štyroch znakov skutkovej podstaty trestného činu. Tieto kritériá sa netýkajú subjektu trestného činu, čím sa zvyrazňuje rovnosť všetkých pred zákonom, pričom niektoré okolnosti týkajúce sa osoby sú vyjadrené v priťažujúcich a poľahčujúcich okolnostiach. Takisto objekt trestného činu daný priamo zákonom je v podstate rovnaký pre všetky konkrétne prečiny v jednotlivých skutkových podstatách, a preto netreba osobitne hodnotiť ani toto kritérium. Na druhej strane kritériá týkajúce sa konania a následku, t.j. objektívna stránka a miery zavinenia, príp. pohnútky, t.j. subjektívna stránka, sú také rôzne a premenlivé, že pomocou nich možno v konkrétnom prípade dostatočne rozlíšiť stupeň závažnosti spáchaného prečiny, resp. činu vykazujúceho znaky prečiny. Uvedené kritériá pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne, bez toho, aby niektoré boli preceňované na úkor iných. Závažnosť určitého protispoločenského konania býva spravidla deliacou čiarou medzi trestným činom a priestupkom.

Spôsob vykonania činu – zahrňuje druh a povahu konania, ako aj použité prostriedky a sčasti aj správanie sa páchatel'a po čine.

Následok – rozumie sa pod ním ohrozenie alebo porušenie objektu trestného činu, ktorý je znakom skutkovej podstaty.

Okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný – sa týkajú miesta a času trestného činu, event. vplyvov, ktoré na páchatela pôsobili, rôznych sprievodných okolností a pod. Vodítkom pre hodnotenie tohto kritéria môžu byť najmä okolnosti poľahčujúce, resp. priťažujúce.

Miera zavinenia – sa prakticky premieta do formy zavinenia a intenzity naplnenia jeho znakov. Pritom priamy úmysel je za rovnakých okolností závažnejší ako eventuálny, úmysel vôbec je zase závažnejší ako nedbanlivosť. Záleží však nielen na forme, ale aj na obsahu zavinenia, najmä na tom, na čo sa úmysel vzťahuje.

Pohnútky – t.j. podnet, popud, tiež motív, ktoré viedli páchatela k spáchaniu trestného činu

V prípade, že by závažnosť činu nedosahovala určitý minimálny stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť, teda by bola nepatrná, u mladistvých malá (§ 75 Trestného zákona), nebolo by takéto konanie trestné, aj keď by inak napĺňalo formálne zákonné znaky trestného činu. Uvedený výklad je vyjadrením článkov 49 a 50 ods. 1 Ústavy SR, z ktorých vyplýva, že len zákon stanoví, ktoré konanie je trestným činom, a o tom, že len súd rozhoduje o vine a treste za trestný čin.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a okolnosti, ktoré vyšli najavo na hlavnom pojednávaní, krajský súd je toho názoru, že v tomto konkrétnom prípade okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, najmä však spôsob vykonania činu, jeho následok, miera zavinenia obžalovaného a jeho pohnútky podstatne znižujú stupeň spoločenskej nebezpečnosti jeho protiprávneho konania. Nebezpečnosť činu pre spoločnosť je materiálnou podmienkou, ktorá musí byť splnená, aby išlo o trestný čin. Odvolací súd dospel k jednoznačnému záveru, že v konkrétnom prípade, hoci boli naplnené formálne znaky žalovaného trestného činu - prečinu podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., všetky okolnosti prípadu v súhrne nedosiahli takú intenzitu závažnosti, ktorá napĺňa i materiálny korektív stíhaného prečinu. Pri posudzovaní materiálnej podmienky stíhaného prečinu krajský súd prihliadol na skutočnosť, že obžalovaný zaistenú drogu prechovával pre osobnú potrebu v množstve hmotnostne menšom. V minulosti sa nedostal do rozporu so zákonom pre drogový trestný čin. Krajský súd verí, že obžalovaný pochopil nesprávnosť svojho konania a už nikdy sa podobného konania nedopustí.

Krajský súd po vyslovení porušenia zákona v uvedenom smere a rozsahu dospel k záveru, že odsudzujúci výrok okresného súdu v bode 2/ rozsudku nie je správny a zákonný, a preto postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. zák. sám obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. b) Tr. por.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.